

SỰ PHỐI HỢP BA MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG NAI

Nguyễn Đức Đồi¹

TÓM TẮT

Giáo dục là một hoạt động mang tính xã hội cao. Do đó muốn giáo dục toàn diện cho học sinh, chúng ta phải coi trọng cả giáo dục nhà trường lẫn giáo dục gia đình và xã hội. Nghị quyết Trung ương VIII (khóa XI) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo... đã tiếp tục khẳng định: “Giáo dục nhà trường kết hợp với giáo dục nhà trường và xã hội.” Chỉ riêng nhà trường hay chỉ riêng ngành giáo dục thì không thể làm tốt công tác giáo dục được. Hồ Chủ tịch đã nói: “Giáo dục trong nhà trường chỉ là một phần, còn cần có sự giáo dục ngoài xã hội và trong gia đình để giúp cho việc giáo dục trong nhà trường được tốt hơn. Giáo dục trong nhà trường dù tốt đến mấy, nhưng thiếu giáo dục trong gia đình và ngoài xã hội thì kết quả cũng không hoàn toàn.” Việc giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện các phẩm chất và năng lực nhằm giúp học sinh phát triển nhân cách một cách toàn diện là một quá trình lâu dài liên tục, diễn ra ở nhiều môi trường khác nhau, liên quan rất nhiều đến các mối quan hệ xã hội phức tạp. Vì thế, việc giáo dục nói chung luôn luôn đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ của nhiều lực lượng xã hội và nhất là sự quan tâm đúng cách của nhà trường, gia đình và mọi thành phần xã hội. Trong bài viết này, người viết muốn đề cập tới thực trạng và những giải pháp để nâng cao hiệu quả kết hợp ba môi trường giáo dục ở trường Đại học Đồng Nai.

Từ khóa: Quản lý giáo dục, phối hợp ba môi trường giáo dục, Đại học Đồng Nai

1. Đặt vấn đề

Trong những năm qua, dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, sự nỗ lực của toàn dân, đất nước ta đã không ngừng phát triển, đổi mới, vị thế trên trường quốc tế ngày càng cao.

Hiện nay, cả nước ta đang tiến hành công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, nhằm đảm bảo sự phát triển nhanh và bền vững thực hiện thắng lợi mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”. Đảng ta đã có nhiều quyết sách trong đó

quyết sách có ý nghĩa chiến lược là: phát triển giáo dục và đào tạo cùng khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu. Đây chính là nền tảng, là động lực đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, là điều kiện để phát triển nguồn lực con người - nhân tố quyết định đối với sự phát triển của xã hội. Phát triển nguồn nhân lực là nhiệm vụ quan trọng của toàn bộ sự nghiệp giáo dục và đào tạo.

Giáo dục và đào tạo của Đồng Nai nói riêng cũng như của cả nước nói chung đã và đang có những đóng góp hết

¹ Trường Đại học Đồng Nai
Email: nguyenducdoidoi@gmail.com

sức to lớn vào công cuộc chấn hưng đất nước và đạt được nhiều thành tựu to lớn.

Trường Đại học Đồng Nai là nơi đào tạo giáo viên từ hệ Mầm non, Tiểu học đến Trung học cơ sở, Trung học phổ thông, để khi ra trường họ làm nhiệm vụ đào tạo, giáo dục thế hệ trẻ cho tỉnh, góp phần to lớn vào công cuộc chấn hưng đất nước.

Trước tình hình thế giới ngày càng có nhiều diễn biến phức tạp có ảnh hưởng vô cùng to lớn đến nhận thức của lớp trẻ, việc giáo dục toàn diện cho họ là vô cùng cấp bách, hệ trọng. Nó đòi hỏi phải có sự phối kết hợp đồng bộ của toàn xã hội mà trong đó sự phối hợp giữa nhà trường - gia đình và xã hội là hạt nhân quyết định sự trưởng thành của một con người. Nó được gọi là: **Môi trường giáo dục**. Theo TS. Huỳnh Công Minh thì: *“Môi trường giáo dục là những tác động từ bên ngoài đến người học, làm cho người học nâng cao hiểu biết, trưởng thành và ngày càng tiến bộ. Các môi trường giáo dục gồm có nhà trường, gia đình và xã hội. Môi trường giáo dục có tác động tích cực và tiến bộ, nhất là khi môi trường giáo dục biết quan tâm đúng mức đến vai trò tự giáo dục của bản thân người học”* [1, tr. 4].

Thật vậy, sự phối hợp giữa nhà trường - gia đình và xã hội trong giáo dục chính là việc giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống cho bản thân từng sinh viên là một vấn đề không hoàn toàn

mới, nhưng nó luôn là vấn đề bức thiết của xã hội, nhất là trong thời đại bùng nổ thông tin như hiện nay.

Hoạt động giáo dục phải thực hiện theo nguyên lý HỌC đi đôi với HÀNH, giáo dục kết hợp với lao động sản xuất, lý luận gắn liền với thực tiễn. Giáo dục nhà trường phải kết hợp với giáo dục gia đình và giáo dục xã hội (Điều 3, Luật Giáo dục) [2]. Để thực hiện được nguyên lý giáo dục, Luật Giáo dục cũng đã quy định trách nhiệm của nhà trường, gia đình và các đoàn thể xã hội.

1.1. Trách nhiệm của nhà trường

Nhà trường có trách nhiệm chủ động phối hợp với gia đình và xã hội để thực hiện mục tiêu, nguyên lý giáo dục.

1.2. Trách nhiệm của gia đình

Cha, mẹ hoặc người giám hộ có trách nhiệm nuôi dưỡng, giáo dục và chăm sóc, tạo điều kiện cho con, em hoặc người được giám hộ được học tập, rèn luyện, tham gia các hoạt động của nhà trường (Điều 93 - Luật Giáo dục) [2].

Mọi người trong gia đình có trách nhiệm xây dựng gia đình văn hóa, tạo môi trường thuận lợi cho việc phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ cho con em... cùng nhà trường nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục (Điều 94 - Luật Giáo dục) [2].

1.3. Trách nhiệm của xã hội

Cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị xã hội, tổ chức nghề nghiệp, tổ chức

kinh tế, đơn vị vũ trang nhân dân có trách nhiệm sau đây:

Giúp nhà trường tổ chức các hoạt động giáo dục và nghiên cứu khoa học; tạo điều kiện cho nhà giáo, người học thực tập, tham quan nghiên cứu khoa học.

Góp phần xây dựng phong trào học tập và môi trường giáo dục lành mạnh, an toàn, ngăn chặn những ảnh hưởng xấu đến thanh, thiếu niên, nhi đồng.

Tạo điều kiện để người học vui chơi, hoạt động văn hóa, thể dục, thể thao lành mạnh.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có trách nhiệm phối hợp với nhà trường giáo dục thanh, thiếu niên và nhi đồng; vận động đoàn viên, thanh niên gương mẫu học tập, rèn luyện và tham gia sự nghiệp phát triển giáo dục (Điều 79 - Luật Giáo dục) [2].

Từ những điều trình bày trên đây chúng ta thấy việc phối hợp giáo dục giữa ba môi trường nhà trường - gia đình - xã hội là vấn đề sống còn trong việc giáo dục nhân cách con người.

2. Thực trạng của việc phối hợp giữa ba môi trường nhà trường - gia đình - xã hội tại trường Đại học Đồng Nai

2.1. Đối với nhà trường

Căn cứ vào chương trình, nội dung giáo dục của nhà trường theo yêu cầu của các cấp các ngành có thẩm quyền, trường Đại học Đồng Nai đã đề xuất

chương trình, kế hoạch giáo dục và phối hợp với các lực lượng giáo dục [3].

Tổ chức Tuần Sinh hoạt công dân đầu năm học cho toàn thể sinh viên với các nội dung thiết thực, cụ thể:

Sinh viên được học tập về chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; Nghị quyết của Đảng, công tác Đoàn Thanh niên, phòng chống các tệ nạn xã hội, đánh giá tình hình sinh viên năm qua. Các chế độ về quyền lợi, nghĩa vụ, trách nhiệm của sinh viên, học tập về Luật Giáo dục. Riêng sinh viên năm nhất còn được học thêm về cơ cấu tổ chức, nội quy, quy chế rèn luyện, kỷ luật học tập, quy chế thi kiểm tra, công nhận tốt nghiệp.

Nhà trường mời báo cáo viên của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy về báo cáo tình hình chính trị, thời sự cho sinh viên; mời báo cáo viên là công an nhân dân về thuyết trình luật giao thông.

Nhà trường tổ chức các hoạt động kỷ niệm những ngày lễ lớn của đất nước như: Ngày Truyền thống Học sinh, Sinh viên Việt Nam 9-1, ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam 3-2, Giỗ tổ Hùng Vương 10-3, ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh 26-3, ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh 19-5, ngày Quốc khánh 2-9, ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, ngày thành lập Quân đội Nhân dân Việt Nam 22-12, v.v... để thông qua đó góp phần giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống cho sinh viên.

Tổ chức cho sinh viên đi tham quan, dã ngoại theo những chủ đề thiết thực như: Về nguồn với các địa danh nổi tiếng: Địa đạo Củ Chi, Chiến khu D, Chiến khu rừng Sác, Bến Nhà Rồng, v.v... thông qua đó giáo dục về truyền thống anh hùng của cha ông, dân tộc.

Tổ chức giảng dạy - học tập có chất lượng các môn khoa học Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh theo chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Đổi mới phương pháp dạy và học, đổi mới cách kiểm tra, đánh giá trong thi cử, tổ chức hội thi thuyết trình: “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” sâu rộng trong sinh viên.

Thực hiện quy chế dân chủ, thực hiện việc cải cách thủ tục hành chính theo mô hình một cửa. Đặc biệt hằng năm Ban Giám hiệu, các phòng chức năng, các khoa trong nhà trường cũng tổ chức đối thoại trực tiếp với sinh viên về tất cả mọi mặt của nhà trường. Qua những cuộc đối thoại đó, các vấn đề băn khoăn, thắc mắc của sinh viên thường được trả lời, giải quyết kịp thời. Nhiều đề xuất đúng đắn, thiết thực của sinh viên được các cấp lãnh đạo nhà trường lưu ý quan tâm và tìm cách tháo gỡ. Qua đó giúp các em hiểu và an tâm phấn đấu, học tập cũng như rèn luyện bản thân mình.

Tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao sinh hoạt tập thể, tổ chức các hội thi do trường, khoa hay các tổ chức xã hội khác phát động để lôi

cuốn các em vào những hoạt động bổ ích, tránh xa những tệ nạn, hay những thói hư, tật xấu. Đưa ra những nội quy, quy chế để sinh viên phấn đấu, rèn luyện, thực hiện khẩu hiệu “Kỷ cương - Tình thương - Trách nhiệm”.

Tóm lại, nhà trường đã tổ chức các hoạt động dạy - học, các hoạt động Văn - Thể - Mỹ, các hoạt động vui chơi ngoại khóa, về nguồn, v.v... là nhằm lôi cuốn sinh viên vào những hoạt động thiết thực, bổ ích với mục đích là vừa làm tốt công tác “Dạy chữ” vừa làm tốt công tác “Dạy người”.

2.2. Đối với gia đình

Từ sự nhận thức sinh viên đại học do đã đủ quyền công dân (từ 18 tuổi trở lên) nên các em đã có thể tự chịu trách nhiệm về ý thức hành động cũng như việc làm của mình. Mặt khác, do các em từ khắp nơi trong tỉnh, ngoài tỉnh khi tập trung về trường học tại thành phố Biên Hòa nên việc liên hệ, phối hợp giữa nhà trường với gia đình bị giới hạn về khoảng cách. Do đó, rất khó thống nhất với gia đình trong việc phối hợp giáo dục các em. Việc phối hợp với gia đình chủ yếu chỉ là những đóng góp mang tính nghĩa vụ của sinh viên với nhà trường hay những cam kết phục vụ đúng ngành nghề đã được đào tạo sau khi tốt nghiệp. Chỉ có những trường hợp đặc biệt thì mới có sự quan tâm đúng nghĩa của lãnh đạo nhà trường, của khoa, của các tổ chức xã hội trong trường và của cố vấn học tập.

2.3. Đối với xã hội

Nhà trường chỉ đạo tham gia đầy đủ các hội thi Nghiệp vụ sư phạm toàn quốc do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức; tham gia các hội thi Olympic Toán, Vật lý, Tin học, Thể dục thể thao, v.v... trong và ngoài tỉnh.

Đoàn trường kết hợp với Tỉnh Đoàn tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, các hoạt động kỷ niệm những ngày lễ lớn của đất nước, của Đảng, của Đoàn, của ngành, v.v... Tổ chức cho sinh viên tham gia hội thảo, tìm hiểu về Luật Phòng chống ma túy, Luật Giao thông, Luật Hôn nhân - Gia đình.

Tổ chức phát thanh, tuyên truyền mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tuyên truyền các ca khúc cách mạng, tuyên truyền học tập làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh qua hệ thống loa phóng thanh của nhà trường.

Cùng với các tổ chức xã hội khác tổ chức cho sinh viên tham gia các hoạt động: Đền ơn đáp nghĩa; phụng dưỡng bà mẹ Việt Nam anh hùng, ủng hộ đồng bào bị thiên tai, lũ lụt, nạn nhân chất độc da cam, xây nhà tình nghĩa, hiến máu nhân đạo.

Tổ chức cho sinh viên tham gia: Mùa hè xanh, Tiếp sức mùa thi, hiến máu nhân đạo, các buổi mít tinh, tuần hành kỷ niệm những ngày lễ lớn do Tỉnh ủy, Hội đồng Nhân dân, Ủy ban

Nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Tỉnh tổ chức.

Kết hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội Tỉnh hướng dẫn cho những sinh viên có nhu cầu vay vốn học tập.

Phối hợp với chính quyền, công an địa phương, công an tỉnh tuyên truyền giáo dục về Luật Giao thông, Luật Phòng chống ma túy, Luật Phòng cháy, chữa cháy.

Tổ chức kết nghĩa và tham gia giao lưu với các đơn vị bộ đội nhằm thắt chặt tình nghĩa quân - dân.

Như vậy, bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú trong sự phối hợp giữa ba môi trường: nhà trường - gia đình - xã hội tại trường Đại học Đồng Nai là nhằm góp phần giáo dục toàn diện cho sinh viên, giúp cho họ ngoài việc nắm vững những tri thức chuyên môn, khoa học, còn phải là những con người có nhân cách, đạo đức, có hiểu biết. Tôn trọng và phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của cha ông, của gia đình, của cộng đồng, của dân tộc. Biết yêu thương đồng loại, biết chia sẻ, nhường nhịn, đồng cam cộng khổ, vượt qua khó khăn để bản thân ngày càng trưởng thành, trở thành người có ích cho cộng đồng, cho xã hội.

3. Một số giải pháp để nâng cao hiệu quả phối hợp giáo dục giữa ba môi trường nhà trường - gia đình - xã hội tại trường Đại học Đồng Nai

3.1. Về phía nhà trường

Nhà trường phải xây dựng định hướng giáo dục con người toàn diện “*vừa hồng vừa chuyên*”, nghĩa là: Ngoài việc truyền thụ cho sinh viên những kiến thức chuyên môn, khoa học thuần túy thì phải trang bị kỹ năng sống trong thời đại ngày nay, nhất là về tư tưởng, đạo đức, lối sống, nhân cách, kỹ năng ứng xử với những tình huống xảy ra mọi lúc, mọi nơi ở nhà hay ở trường cũng như ở ngoài xã hội. Xây dựng động cơ đúng đắn trong học tập, rèn luyện. Có tư tưởng, đạo đức, lối sống lành mạnh, có lý tưởng, hoài bão phấn đấu.

Thông qua các hoạt động học tập và các hoạt động khác, giúp sinh viên có lòng yêu nghề, đam mê với sự nghiệp mà mình đã lựa chọn, ra sức phấn đấu học tập để sau này thực hiện tốt trọng trách người thầy mà xã hội giao phó.

Nhà trường cần có sự giáo dục để sinh viên hiểu rằng: Muốn trở thành giáo viên giỏi thì ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường, sinh viên cần phải học tập tốt, có nhận thức đúng đắn về chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; có lập trường kiên định, có ý thức rèn luyện về đạo đức, tác phong; có cách nhìn khách quan, biện chứng về các lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội; có lòng đam mê nghề, không bị tha hóa, cảm dỗ vật chất tầm thường; sống đúng với đạo đức, lương tâm và tác phong nhà giáo.

Qua những giờ học trên lớp hay những hoạt động ngoài giờ, cần giúp

các em tìm ra những phương pháp học tập phù hợp cho bản thân, nhanh chóng thích ứng với nhiều loại hình học tập để củng cố và tạo niềm tin cho mình.

Tổ chức thật tốt việc đón nhận sinh viên mới vào trường cũng như tổ chức tốt lễ công nhận và trao bằng tốt nghiệp để tạo tình cảm tốt đẹp cho những sinh viên các khóa tiếp theo.

Có kế hoạch và tổ chức nghiêm túc tuần lễ “Công dân sinh viên”. Giúp sinh viên hiểu rõ truyền thống, nội quy, quy chế của nhà trường.

Tổ chức cho sinh viên học tập Luật Phòng chống ma túy, Luật Giao thông, Luật Phòng cháy chữa cháy, v.v...

Tổ chức cho sinh viên học tập các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Pháp luật của Nhà nước.

Phát huy mạnh mẽ tính dân chủ trong nhà trường theo Quy chế dân chủ ở cơ sở. Xây dựng cơ chế, thiết lập mối quan hệ giữa các phòng, các khoa, các trung tâm chức năng trong nhà trường. Phát huy tính độc lập, tự chủ, tự chịu trách nhiệm, qua đó sinh viên sẽ học tập được rất nhiều và giúp các em tin tưởng hơn vào tính công khai, công bằng đúng đắn, làm việc có nguyên tắc, có cơ sở pháp lý, cơ sở khoa học của nhà trường.

Tổ chức đối thoại có nội dung cụ thể, thiết thực về các lĩnh vực khác nhau của nhà trường, của các đoàn thể có liên quan đến đời sống và hoạt động của sinh viên. Sinh viên được trao đổi tâm

tư nguyện vọng, được đưa ra ý kiến nhận xét, đánh giá về mọi mặt đời sống sinh hoạt của mình. Qua đó, giúp họ giải tỏa được những thắc mắc, thoải mái trong tư tưởng, định hướng đúng đắn về nghề nghiệp của mình trong những điều kiện cụ thể, phù hợp vào hiện tại cũng như tương lai sau này.

Tổ chức tốt các buổi ngoại khóa, tọa đàm theo những chủ đề đã được chọn lựa, các hoạt động chào mừng các ngày lễ lớn, thành lập các câu lạc bộ, thông qua đó giúp sinh viên mở rộng tri thức, hiểu sâu mọi vấn đề và cũng là để góp phần giáo dục, về tư tưởng, ý thức, thái độ học tập cũng như kỹ năng sống, năng lực chủ động, sáng tạo trong cuộc sống hằng ngày.

3.2. Sự phối hợp giữa nhà trường và gia đình

Gia đình là tế bào của xã hội, là cái nôi sinh ra, giáo dục, rèn luyện sinh viên từ nhỏ đến lớn. Kể cả khi các em đi học chuyên nghiệp thì vẫn phụ thuộc rất nhiều vào gia đình. Gia đình là nơi cung cấp kinh tế để các em đi học, là nơi chia sẻ hầu hết những niềm vui, nỗi buồn và đặc biệt gia đình còn là niềm tự hào, là tình thương, nỗi nhớ của mỗi con người. Truyền thống đạo đức của gia đình, phong tục tập quán của địa phương, của cộng đồng, ảnh hưởng rất lớn đến tư tưởng, đạo đức, tác phong cũng như lối sống của sinh viên. Những ảnh hưởng đó được thể hiện qua quá trình sống, quá trình giao tiếp và mọi

mặt hoạt động của từng sinh viên trong nhà trường và xã hội.

Vì vậy nhà trường cần trao đổi với gia đình những vấn đề về: mục tiêu, chương trình và kế hoạch của nhà trường cũng như một số chủ trương của ngành có liên quan đến việc học tập, rèn luyện của con em họ để gia đình biết. Đồng thời đề nghị gia đình cam kết và cùng chịu trách nhiệm với nhà trường về sinh viên mà mình đang quản lý.

Đưa lên website của trường kết quả học tập, rèn luyện của sinh viên cũng như mọi mặt hoạt động của trường, của các đoàn thể trong trường để gia đình được biết. Trên cơ sở đó, gia đình chủ động có hướng phối hợp với nhà trường nhằm phát huy những thành quả mà sinh viên đã đạt được, đồng thời khắc phục những mặt còn tồn tại, yếu kém trong sinh viên.

Gia đình cần thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình như: Chấp hành mọi chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Chấp hành mọi nghĩa vụ và trách nhiệm ở địa phương mình sinh sống, xây dựng gia đình văn hóa, thường xuyên nắm bắt diễn biến về tư tưởng, đạo đức cũng như hành vi của con em mình và thông báo kịp thời với nhà trường.

Mọi thành viên trong gia đình cần nhận thức rõ trách nhiệm của mình về việc phối hợp với nhà trường trong công tác giáo dục sinh viên. Bản thân mỗi thành viên trong gia đình phải là

người gương mẫu trong lời nói, việc làm, luôn có ý thức đoàn kết, tạo không khí hòa thuận, đầm ấm, thân ái. Có mối quan hệ thân thiết với xung quanh, láng giềng, thực sự là “ông bà, cha mẹ mẫu mực, con cháu thảo hiền”. Khi có sự cố xảy ra nên bình tĩnh cùng nhà trường bàn bạc, tìm cách tháo gỡ. Tránh tình trạng phó mặc, đổ lỗi hoàn toàn cho nhà trường về những sai phạm mà con em mình mắc phải.

Nhà trường, nhất là cố vấn học tập, ban cán sự lớp, Ban chấp hành Đoàn có thể định kỳ hoặc đột xuất tổ chức thăm gia đình sinh viên khi cần thiết.

Bên cạnh đó, nhà trường cần thực hiện kịp thời các loại giấy tờ cần thiết cho sinh viên như: Xác nhận kết quả học tập, hỗ trợ và tạo điều kiện cho sinh viên về địa phương “Vay vốn hỗ trợ học tập”, hướng dẫn và thực hiện các chế độ ưu đãi đối với sinh viên như: Chế độ tạm miễn, tạm hoãn nghĩa vụ quân sự khi đang học tập, v.v... Điều này giúp gia đình cũng như sinh viên hiểu được tính ưu việt của nhà trường Xã hội chủ nghĩa.

Nhà trường, gia đình cần nắm vững những thông tin cá nhân của sinh viên như: Địa chỉ nơi ở, số điện thoại cần liên lạc để việc phối hợp giáo dục giữa nhà trường và gia đình có hiệu quả hơn.

Nhà trường, tổ chức Đoàn Thanh niên cần phối hợp chặt chẽ với gia đình, với chính quyền địa phương để nắm bắt hoàn cảnh kinh tế của từng sinh viên, trên cơ sở đó có hướng giúp đỡ những

sinh viên có hoàn cảnh khó khăn thực sự. Cần công khai, công bằng trong quá trình xét học bổng trợ cấp, học bổng được tài trợ, phát động phong trào tương trợ, giúp nhau trong sinh viên.

Hàng năm, nhà trường cần công khai thông báo với gia đình những khoản kinh phí mà sinh viên phải đóng góp, những hoạt động mà sinh viên phải tham gia.

3.3. Sự phối hợp giữa nhà trường và xã hội

Các đoàn thể xã hội: chính quyền địa phương, công an, Hội Phụ nữ, Hội Khuyến học, Ngân hàng Chính sách xã hội, bảo hiểm, các ban, ngành, cơ quan công tác của cha mẹ sinh viên, v.v... đều có thể tham gia công tác phối hợp giáo dục về tư tưởng, đạo đức, lối sống cho sinh viên. Trong nhà trường chúng ta thấy vai trò to lớn của việc giáo dục tư tưởng, đạo đức, nhân cách trong sinh viên là các tổ chức chính trị do Đảng lãnh đạo mà nòng cốt là Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên. Để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình, Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên trong nhà trường cần xây dựng kế hoạch cụ thể mà trong đó có kế hoạch giáo dục lý tưởng sống, nhân cách sống cao đẹp cho sinh viên. Để thực hiện tốt công tác giáo dục sinh viên cần:

Phối hợp với nhà trường tổ chức các phong trào thi đua học tốt, cải tiến phương pháp tự học, nâng cao hiệu quả trong học tập. Tổ chức tốt các phong

trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao, tạo sân chơi lành mạnh cho sinh viên sau những giờ học tập.

Vận động và tạo điều kiện cho sinh viên tham gia các hội thi, hội thảo do nhà trường cũng như các tổ chức xã hội khác tổ chức, nhằm phát huy năng lực vẫn còn tiềm ẩn trong sinh viên.

Tích cực vận động sinh viên tham gia các hoạt động xã hội như: Hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, “Mùa hè xanh”, hoạt động “Về nguồn”... Tham gia các cuộc vận động nhân đạo, từ thiện như: Hiến máu nhân đạo, ủng hộ đồng bào nghèo, đồng bào bị thiên tai, lũ lụt, xây nhà tình thương, v.v... Thông qua đó giáo dục cho sinh viên truyền thống của dân tộc, tình yêu quê hương, đất nước, lòng yêu nghề, giúp sinh viên nhận thức được trách nhiệm của bản thân với gia đình cũng như xã hội, có định hướng đúng đắn để phấn đấu, rèn luyện trong hiện tại cũng như tương lai.

Tổ chức tốt công tác tuyên truyền giáo dục truyền thống, thông qua các hoạt động kỷ niệm những ngày lễ lớn trong năm của đất nước với nhiều hình thức phong phú như: Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu, các buổi nói chuyện chuyên đề, các hội thảo, diễn đàn, gặp gỡ những nhân vật lịch sử, những nhân vật tiêu biểu, bà mẹ Việt Nam anh hùng, những gương mặt thanh niên tiên tiến... để thu hút ngày càng nhiều sinh viên tham gia.

Thông qua các hoạt động, phong trào trên giúp sinh viên có thể hiểu và thông cảm với những hoàn cảnh còn gặp khó khăn, thiếu thốn, cô đơn, bệnh tật hiểm nghèo. Đồng thời qua đó giáo dục cho sinh viên tình yêu quê hương, đất nước, tình yêu con người, phát huy truyền thống cao đẹp của cha ông, của dân tộc: “Một miếng khi đói bằng một gói khi no”, “Lá lành đùm lá rách”, “Thương người như thể thương thân”...

Trường Đại học Đồng Nai là một trường chuyên nghiệp hệ công lập lớn của tỉnh, có thế mạnh trong việc tổ chức các hoạt động phong trào, tập thể. Để các hoạt động, các phong trào tập thể thực sự có tính giáo dục cao cần phải xây dựng chương trình, nội dung cụ thể, phong phú, với nhiều hình thức đa dạng và đặc biệt quan tâm đến tính giáo dục, biến các hoạt động tập thể thành sân chơi cần thiết và thực sự bổ ích cho sinh viên.

Hiện nay, sinh viên trong trường hầu hết là đoàn viên thanh niên. Các em đều có lý tưởng, có mục đích sống rõ rệt, đại đa số các em đều mong muốn phấn đấu để trở thành người đoàn viên ưu tú, mong muốn trở thành người đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam.

Trong những năm qua, vừa giảng dạy chuyên môn, vừa là người phụ trách công tác Đảng ở một chi bộ, người viết nhận được nhiều ý kiến của sinh viên, đề nghị cần đẩy mạnh hơn nữa công tác phát triển Đảng trong sinh viên cùng những câu hỏi: “Để được đứng trong

hàng ngũ của Đảng Cộng sản em phải làm gì? Phân đấu như thế nào?"... Qua đó cần phải:

Tổ chức các hoạt động tập thể có chất lượng và hiệu quả, thông qua các hoạt động tập thể, sinh viên có điều kiện tham gia và có điều kiện để phấn đấu, trau dồi và rèn luyện.

Phát huy các hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên trong nhà trường, nhất là các hoạt động ở các chi đoàn. Thông qua các hoạt động ở chi đoàn, sinh viên có điều kiện rèn luyện, tham gia các hoạt động xã hội, qua đó bộc lộ những ưu, khuyết điểm của mình. Trên cơ sở đó, tổ chức Đoàn Thanh niên sẽ có cơ sở, điều kiện giúp đỡ các đoàn viên ưu tú để giới thiệu, xem xét kết nạp Đảng [3].

Nhà trường phải là trung tâm của sự phối hợp giữa ba môi trường thì sự phối hợp đó mới thực sự đem lại hiệu quả trong giáo dục. Nhà trường là cơ quan trực tiếp quản lý sinh viên nên phải thường xuyên đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức.

Cần có đủ đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác tư tưởng để nắm bắt và giải quyết tốt những diễn biến xảy ra trong tâm tư, suy nghĩ của sinh viên.

Xây dựng cơ chế phối hợp có hiệu quả để nhà trường, gia đình và xã hội làm tốt nhiệm vụ của mình cũng như phối hợp cùng nhau để có phương thức giáo dục toàn diện cho sinh viên.

Giáo dục, định hướng cho sinh viên xác định được động cơ, thái độ trong học tập. Chấp hành nghiêm nội quy, quy chế nhằm giúp các em có đủ kiến thức, kỹ năng, tâm lý và bản lĩnh để có thể miễn dịch với những tác động tiêu cực và trở thành thành viên có ích cho xã hội, cho cộng đồng.

4. Kết luận

Việc nâng cao hiệu quả phối hợp giáo dục giữa ba môi trường nhà trường - gia đình - xã hội đối với sinh viên sư phạm ở trường Đại học Đồng Nai là một nhiệm vụ bức thiết nhưng không hề dễ dàng. Nó đòi hỏi phải có sự phối hợp nhịp nhàng giữa ba môi trường mà nhà trường là hạt nhân. Sự tác động của nhà trường, gia đình và các lực lượng xã hội có ảnh hưởng quyết định đến tư tưởng, nhân cách, lối sống, của sinh viên. Vì vậy cần phải tổ chức tốt các mặt hoạt động ở trong cũng như ngoài nhà trường trong công tác giáo dục sinh viên.

Việc phối hợp giáo dục giữa nhà trường - gia đình - xã hội đối với sinh viên là một việc làm không đơn giản, nó cần sự quan tâm, phối hợp ở cả ba phía. Cần xây dựng một cơ chế thống nhất về nội dung, phương pháp cũng như hình thức phối hợp sao cho hiệu quả. Mỗi môi trường giáo dục cố gắng làm tốt nhiệm vụ của mình và có phương pháp phối hợp tốt hơn. Trên cơ sở đó có thể giáo dục sinh viên ở mọi lúc, mọi nơi. Tăng cường xã hội hóa trong các hoạt động giáo dục và đào tạo cũng góp phần

không nhỏ trong việc phối hợp giáo dục có hiệu quả. Đề cập đến công tác giáo dục, cố Tổng Bí thư Lê Duẩn cho rằng: “Dạy khoa học tự nhiên ta có thể áp dụng những định lý, công thức. Nhưng giáo dục tình cảm thì không thể dùng định lý, công thức được.”

Hằng ngày, hằng giờ sinh viên chịu sự tác động đa chiều, đa giá trị, trong đó những yếu tố tích cực, tiêu cực đan xen lẫn nhau. Do vậy quá trình giáo dục là giúp cho sinh viên chuyển biến các yêu cầu giáo dục của nhà trường, gia đình, xã hội thành chính các yêu cầu của bản thân, để chính bản thân sinh viên phát huy nội lực của mình nhằm thực hiện được mục tiêu của giáo dục và đào tạo.

Sinh viên là tuổi trẻ nên các em luôn thích cái mới, thích mạo hiểm, song cũng ít kinh nghiệm, dễ mắc sai lầm. Khi thành công thì hay bốc đồng, chủ quan, khi mắc sai lầm, thất bại thì

dễ dẫn đến bi quan, chán nản, thối chí, bỏ cuộc. Vì vậy cần phải giáo dục để sinh viên có động cơ, lý tưởng cao cả, có mục đích sống tốt đẹp, có định hướng đúng đắn để rèn luyện, phấn đấu. Để thực hiện được như vậy, người làm công tác giáo dục cần phải nghiên cứu, tìm hiểu, nắm chắc về đặc điểm, tâm sinh lý của sinh viên. Trên cơ sở đó đưa ra các biện pháp tổ chức hoạt động giáo dục phù hợp.

Chúng ta, những thế hệ đi trước, cần tin tưởng và hy vọng vào thế hệ trẻ, thế hệ tương lai của đất nước sẽ tiếp nối truyền thống cha ông: Xây dựng đất nước ta trở thành một nước “Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh”, thực hiện lòng mong mỏi của Chủ tịch Hồ Chí Minh là: “Đất nước ta, dân tộc ta sẽ bước tới đài vinh quang, sánh vai với các cường quốc năm châu”.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Huỳnh Công Minh (2012), *Phối hợp giáo dục giữa nhà trường, gia đình, xã hội* (bài giảng)
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2005), *Tìm hiểu Luật Giáo dục 2005*, Nhà xuất bản Giáo dục, Hà Nội
3. Đảng bộ trường Đại học Đồng Nai (2015), *Văn Kiện Đại hội Đảng bộ trường Đại học Đồng Nai nhiệm kỳ 2015-2020*

THE COORDINATION OF THEE EDUCATIONAL ENVIRONMENTS AT DONGNAI UNIVERSITY

ABSTRACT

Education is one of the most important activities of the society. To have a holistic education, therefore; we should consider put importance not only on the role of the school, but also that of the family and society. The Central Party's Resolution VIII

(SessionXI) on the holistic renovation of education and training continues to confirm “School education must be combined with education in the family and society”. The school alone cannot achieve the educational goals. As President Ho Chi Minh said once, “Education at school is only part of the whole. To make it perfect, we also need the education of the society and the family. However good the education from the school, without education from the family and the society, the result is not desirable.” The education and training of skills and qualities to help students develop their personality perfectly is a long, continuing process happening in different environments and related to complicated social relationships. Therefore, in general, education needs close coordination of different social forces, and especially the due concerns of the school, the family and all that is concerned in the society. In this writing, the author will discuss the reality of how the three educational environments are combined in DNU, and suggest some proposals in promote the effectivity.

Keywords: *Education management, coordinate three educational environment, Dong Nai University*

(Received: 20/06/2017, Revised: 28/06/2017, Accepted for publication: 24/07/2017)